

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

§. 1. De auditione Missæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

CAPVT IV.

Circa tertium Decalogi præceptum.

§. I. De auditione Missæ.

1. Quando causa omissionis Missæ die festivo non est ex se mala; non necessarium esse in Confessione explicandam, diximus cap. 2. §. 11.

2. Rursus quando quis Missæ ex duplici præcepto interesse tenetur, nec tamen paret; qua ratione unum peccatum admittat, diximus eodem capite 1. §. 16. numero 98.

3. Superest igitur hic solum querere, an quando quis in Missa de præcepto ita colloquitur, & confabulatur cum aliis, ut eos præveniat, ac provocet, duo peccata committat; alterum Missam rite non audiendo, alterum alios ad idem peccatum inducendo? Respondeo committere solum unum peccatum: quare satis est Confessario dicere *se in Missa prolixas confabulationes habuisse*. Ratio est quia illa malitia, licet non tam gravis, adest etiam quando alios non prævenit, sed solum ad eorum præventionem colloquitur; adhuc enim participat cum aliis in peccato, causaque est cooperans ad illorum spirituales ruinas: quare quando aliquis alium jam paratum invitat (non tamen compellit) solum videtur gravius, sed contra eandem speciem peccare. Idem dicendum esse in aliis materiis similibus, docebimus infra suo loco cap. 7. §. 4. n. 25.

§. II. De Ieiunio.

4. Quando jejunandum est ex duplici præcepto, qua ratione unum peccatum committitur, diximus cap. 2. §. 16.

5. Præterea, quando est jejunandum ex voto, & ex præcepto, si non jungetur, duplex committi specie peccatum, immo si ex juramento, triplex, colligi potest ex dictis c. 3. §. 2. num. 10. & cap. 1. num. 99.

6. Nunc ergo suo jam loco querimus, An si quis carnes die jejuniæ comedit, explicare in Confessione, quoties comedit, debeat? Respondeo bene esse distinguendum. Vel enim primò loquimur de jejunio ex præcepto Ecclesiæ, vel secundò de jejunio ex voto, seu ex penitentia Sacramentali. Si de primo, est explicandum toties quoties: Si de secundo; regulariter non est explicandum, sed solum prima vice. Ita Sanchez l. 4. in Dec. c. 11. num. 42. Ratio doctrinæ & dispensationis est, quia in priore casu, toties peccatur, quoties comeditur caro: in posteriore, solum prima vice peccatur. Et huius ratio ulterior est, quia in præcepto Ecclesiæ de jejunio includuntur duo distincta præcepta, alterum ne comedantur carnes, alterum, ut semel comedantur: quorum præceptorum distinctio patet, nam adolescens infra viginti primum unum, comedendo carnes in die jejuniæ contra primum præceptum facit: non contra secundum, &c. Cum igitur qui pluries comedit carnes in die jejuniæ de præcepto, pluries illud prius præceptum non observat; pluries & consequenter, toties quoties peccabit. At in posteriore casu regulariter qui vovet, vel cui imponitur jejunium; solum directè uni præcepto subiaceat quia illi solum imponitur obligatio jejunandi, accessorie imponitur abstinencia à carnibus sine qua jejuniæ Ecclesiæ essentia constare non potest: quare, semel fracto jejunio, non remanet obligatio ad talem abstinenciam.

7. Unde obiter vides posse contingere, ut in die jejuniæ ex voto, comedas etiam prima vice carnes sine peccato: quod scilicet pluries in prædicto die comedisti legalia; atque adeo fregisti cum peccato essentiam jejuniæ: nam si postea carnes manducaveris, non peccabis ut ex dictis patet.

8. Præterea qui in unica comestione comedit in

B v. vigilia

§. III. De Consuetudine in jurando & in aliis peccatis.

1. Vi ex inveterata consuetudine advertenter jurat falsò, satis ne sic est dicere, *semel juravi falsò*, an potius necesse erit etiam addere id fuisse ex mala consuetudine? Respondeo non esse necesse. Ita Suarez Vassquez, Reginaldus, Bonacina apud Dianam 1. par. tract. de circumstantiis, Res. 15. & 55. Ratio est quia peccata præterita non addunt præsentis peccato circumstantiam novam, multo minus specie diversam.

2. Idem die, ut id semel hac occasione dicam, de inveterata consuetudine fornicanadi, blasphemandi & ceterorum similium: par enim est ratio.

3. Qui vere ex inveterata consuetudine inadvertenter jurat falsum, licet videatur obligari ad consuetudinem constituendam: tamen communiter excusatur. Quod videatur obligari ratio est ex Sanchez l. 3. in Dec. cap. 5. n. 13. & 14. quia tunc inadvertenter jurare falsum, licet non sit in se peccatum formaliter, est tamen peccatum materialiter, quia est adhuc periculum quamvis inadvertenter commissum: ergo illa consuetudo, quæ est causa talis mali materialiter, si non curatur amoveri, est formaliter peccatum, utpote causa mali: quare debet ipsa in confessione aperiri, si ut dictum est, illam extirpare procuratum non sit. Idem dicendum videtur in ceteris peccatis blasphemandi, occidendi; vulnerandi, &c. si forte quis ex inveterata consuetudine hæc inadvertenter committeret.

4. Iam quod communiter excusetur ratio est, quia communiter nemo advertit ad obligationem quam habet illam consuetudinem propter eam rationem extirpandi, ne scilicet sua consuetudo sit causa proxima prædicti materialis mali: & consequenter cum excusetur à peccato, excusabitur à Confessione. Facit in simili Delugo disp. 16. de pan. sect. 4. §. 7. n. 103.

5. Vnum nota, aliquando actus hujusmodi inadvertenter factos non retinere ne malitiam quidem materiale, seu quam vocant, obiectivam: & tunc nec ipse actus, nec consuetudo est peccatum, adeoque nec Confessione subdendum. Talis communiter reputatur contumelia in ebrietate alicui facta ab ebrio: sic idem ibidem n. 107. & 112. cum enim contumelia ab ebrio, hoc est ab ex parte rationis facta, non sit ne materialiter quidem contumelia, (debet enim contumelia essentialiter esse per verba utentis ratione, non autem sicut à phitaco) in se non erit peccatum, & neque in causa: quia nunquam talis causa, id est ebrietas, causabit verba utentis ratione: unde ne materialiter quidem contumeliam causabit. Eodem modo dicendum esse docent aliqui cum lo. Sanchez in selectis, fuse disp. 10. à num. 5. de Blasphemia, hæc est, & supradicto juramento, quod scilicet essentialiter requirant esse ab utente ratione, & consequenter ea inadvertenter facta neque in se, neque in causa esse peccata, adeoque nec necessario Constitenda. Sed hoc fusius prosequi, ad nos nequaquam spectat cum satis nobis sit à peccato & Confessione regulariter excusare propter illud caput modo dictum numero præcedenti.